Suvestinė redakcija nuo 2023-09-23 iki 2025-12-31

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2010, Nr. 120-6148, i. k. 1102250ISAK000V-885

Nauja redakcija nuo 2016-04-01:
Nr. V-373, 2016-03-22, paskelbta TAR 2016-03-23, i. k. 2016-05756

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS
DĖL LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 121:2010 „KVAPO KONCENTRACIJOS RIBINĖ VERTĖ GYVENAMOSIOS APLINKOS ORE“ IR KVAPŲ KONTROLĖS GYVENAMOSIOS APLINKOS ORE TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2010 m. spalio 4 d. Nr. V-885
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 16 straipsnio 1 dalimi:

1. T v i r t i n u:

1.1 Lietuvos higienos normą HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ (pridedama);

1.2. Kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisykles (pridedama).

2. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS RAIMONDAS ŠUKYS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d.
įsakymu Nr. V-885

LIETUVOS HIGIENOS NORMA HN 121:2010 „KVAPO KONCENTRACIJOS RIBINĖ VERTĖ GYVENAMOSIOS APLINKOS ORE“

1. Kvapo koncentracijos ribinė vertė taikoma gyvenamosios paskirties pastatų ir visuomeninių pastatų (viešbučių paskirties, mokslo paskirties (kuriuose vykdomos ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo, neformaliojo vaikų švietimo, pirminio profesinio mokymo programos ir aukštojo mokslo studijos), gydymo paskirties (stacionarinėse asmens sveikatos priežiūros įstaigose, sanatorijose, reabilitacijos centruose, specialiųjų įstaigų sveikatos apsaugos pastatuose, medicininės priežiūros įstaigų slaugos namuose), poilsio paskirties (poilsio namuose, jaunimo nakvynės namuose, kaimo turizmo pastatuose) pastatų patalpų orui bei jų žemės sklypų ne didesniu kaip 40 m atstumu nuo gyvenamosios paskirties ar nurodytų visuomeninių pastatų aplinkos orui (toliau – gyvenamosios aplinkos oras).

Punkto pakeitimai:
Nr. V-1481, 2020-06-16, paskelbta TAR 2020-06-17, i. k. 2020-13195

2. Kvapo koncentracijos ribinė vertė taikoma tik iš ūkinėje komercinėje veikloje, kurioje naudojami stacionarūs taršos kvapais šaltiniai, kylantiems kvapams vertinti.

3. Kvapo koncentracijos ribinė vertė netaikoma:

3.1. paties asmens ūkinės komercinės veiklos keliamo ir jį veikiančio kvapo atvejais;

3.2. kvapui darbo vietose vertinti;

3.3. avarijų ir ekstremalių situacijų sukeliančių taršą kvapais ir jų likvidavimo atvejais.

4. Šioje higienos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

4.1. **Europinis kvapo vienetas** – kvapiosios medžiagos (kvapiųjų medžiagų) kiekis, kuris išgarintas į 1 kubinį metrą neutraliųjų dujų standartinėmis sąlygomis sukelia kvapo vertintojų grupės fiziologinį atsaką (aptikimo slenkstis), ekvivalentišką atsakui, sukeliamam vieno europinės pamatinės kvapo masės (EROM) vieneto, išgarinto į 1 kubinį metrą neutraliųjų dujų standartinėmis sąlygomis.

4.2. **Kvapas** – medžiagos savybė sudirginti uoslės receptorius.

4.3. **Kvapo koncentracija** – europinių kvapo vienetų skaičius kubiniam metrui dujų standartinėmis sąlygomis.

4.4. **Kvapų valdymo sąlygos** – taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose ir taršos leidimuose Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos nustatomos sąlygos, kuriomis siekiama užtikrinti, kad gyvenamosios aplinkos ore nebūtų viršijama didžiausioji leidžiamoji kvapo koncentracijos ribinė vertė.

4.5. **Stacionarusis taršos kvapais šaltinis** – stacionarusis įrenginys ar vieta, iš kurių kvapai patenka į gyvenamosios aplinkos orą. Tręšiami laukai nėra laikomi stacionariaisiais taršos kvapais šaltiniais.

Punkto pakeitimai:
Nr. V-1481, 2020-06-16, paskelbta TAR 2020-06-17, i. k. 2020-13195

5. Didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore yra 8 europiniai kvapo vienetai (8 OUE/m^3).

Punkto redakcija įsigaliosianti 2026-01-01:

5. Didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore yra 5 europiniai kvapo vienetai (OUE/m^3).

Punkto pakeitimai:
Nr. V-959, 2019-08-01, paskelbta TAR 2019-08-01, i. k. 2019-12683

6. Didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore gali būti viršijama tik kol įgyvendinamos šiuo įsakymu patvirtintose Kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklėse numatytame kvapų skleidimo sumažinimo veiksmų plane nurodytos priemonės.

7. Kvapo sklaidos modeliavimas atliekamas skaičiuojant 98,08-ąjį procentilį nuo valandinių verčių.

Papildyta punktu:
Nr. V-959, 2019-08-01, paskelbta TAR 2019-08-01, i. k. 2019-12683

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d.
įsakymu Nr. V-885
(Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2020 m. birželio 16 d. įsakymo Nr. V-1481
redakcija)

KVAPŲ KONTROLĖS GYVENAMOSIOS APLINKOS ORE TAISYKLĖS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato kvapų valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės (toliau – kvapų kontrolė) gyvenamosios aplinkos ore, įskaitant tai, kaip laikomasi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose ir taršos leidimuose Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Centras) nustatytų kvapų valdymo sąlygų, atlikimo pagrindus ir tvarką.

2. Taisyklėse vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

2.1. **Kvapo emisijos rodiklis** – europinių kvapo vienetų, per tam tikrą laiką pereinančių per tam tikrą paviršių, kiekis, išreiškiamas tam tikros koncentracijos kvapo srauto išėjimo greičio ir išėjimo ploto sandauga arba kvapo koncentracijos ir tūrio srauto sandauga.

2.2. **Netikslinis taršos šaltinis** – įrenginys ar vieta, iš kurių teršalai išmetami į aplinkos orą (pvz., atviros žaliavų, atliekų saugojimo aikštelės ar pan.), tačiau kurie specialiai tam neskirti

2.3. **Tikslinis taršos šaltinis** – įrenginys, skirtas specialiai teršalams į aplinkos orą išmesti.

2.4. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka šiuo įsakymu patvirtintoje Lietuvos higienos normoje HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ (toliau – HN 121:2010) vartojamas sąvokas.

3. Kvapų kontrolė atliekama gavus asmens (asmenų) skundą, kuriame asmuo (asmenys) skundžiasi iš ūkinėje komercinėje (toliau – ūkinė veikla) veikloje naudojamų stacionariųjų taršos kvapais šaltinių (toliau – taršos šaltiniai) skleidžiamais kvapais gyvenamosios aplinkos ore.

4. Skundus nagrinėja Centras Tiesioginės valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. V-946 „Dėl Tiesioginės valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės reglamento patvirtinimo“, nustatyta tvarka su šiose Taisyklėse numatytais ypatumais.

5. Skundas nenagrinėjamas, jei Centras nustato, kad kvapų kontrolės metu ne daugiau kaip prieš vienus metus buvo atliktas ūkinės veiklos sukeliamo kvapo koncentracijos modeliavimas, kuriuo apskaičiuota kvapo koncentracija neviršijo didžiausiosios leidžiamosios kvapo koncentracijos ribinės vertės ir ūkinės veiklos vykdymo sąlygos po kvapo koncentracijos modeliavimo nepakito.

6. Skunde pareiškėjas turi nurodyti šiuos duomenis:

6.1. pareiškėjo vardą, pavardę, gyvenamosios vietos adresą ir kontaktinius duomenis;

6.2. ūkinės veiklos, kurioje naudojami taršos šaltiniai skleidžia kvapą gyvenamosios aplinkos ore, vykdytojo pavadinimą, veiklos vykdymo adresą, išskyrus atvejus, kai šių duomenų pareiškėjas negali pateikti ir tai motyvuotai paaiškina skunde;

6.3. kvapo pobūdį bei laiką, kada jaučiamas kvapas, kada jis intensyviausias, ir laiką, kada pareiškėjas siūlo atlikti kvapo kontrolę.

7. Centras, gavęs skundą, neatitinkantį Taisyklių 6 punkte nurodytų reikalavimų, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas raštu pasiūlo pareiškėjui pateikti trūkstamą informaciją ir nurodo, kad skundas bus nagrinėjamas tik gavus trūkstamą informaciją.

II SKYRIUS
KVAPŲ KONTROLĖS ATLIKIMO TVARKA

8. Kvapų kontrolė atliekama šiais trimis etapais:

8.1. I etapas – kvapų kontrolės komisijos (toliau – Komisija) sudarymas ir galimo kvapo vietoje patikrinimas;

8.2. II etapas – ūkinės veiklos vykdymo sąlygų vertinimas (Komisijai nustačius, kad gyvenamosios aplinkos ore jaučiamas kvapas gali būti siejamas su skunde nurodyta ar kita ūkine veikla arba Komisijai nustačius, kad nors kvapas gyvenamosios aplinkos ore patikrinimo metu ir nėra jaučiamas, tačiau remiantis papildoma informacija gali būti siejamas su skunde nurodyta ar kita ūkine veikla);

8.3. III etapas – kvapo koncentracijos vertinimas (kompetentingoms institucijoms nenustačius Taisyklių 10.1 papunktyje nurodytų pažeidimų arba pareiškėjui po kompetentingų institucijų nustatytų pažeidimų pašalinimo, priimtų sprendimų įgyvendinimo ar numatytų veiksmų atlikimo informavus Centrą, kad kvapo pobūdis, intensyvumas nepakito, kvapas vis dar jaučiamas ir tikslinga atlikti kvapo koncentracijos vertinimą), išskyrus atvejus, kai kvapas sklinda pastatų vidaus patalpose (iš patalpos į patalpą).

9. Komisijos sudarymas ir galimo kvapo vietoje patikrinimas:

9.1. Centras ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo skundo, atitinkančio Taisyklių 6 punkte nustatytus reikalavimus, gavimo dienos sudaro Komisiją iš ne mažiau kaip 3 asmenų, į kurią įtraukia savo, leidimą (licenciją) atitinkamai ūkinei veiklai išdavusios institucijos ir (ar) ūkinę veiklą kontroliuojančios institucijos bei savivaldybės, kurios teritorijoje yra ūkinės veiklos vieta, administracijos (toliau – kompetentingų institucijų) atstovus;

9.2. Komisija su pareiškėju suderintu laiku nuvyksta į skunde nurodytą gyvenamąją aplinką ir ūkinės veiklos, su kurios vykdymu gali būti siejamas kvapas, vykdymo vietą, ar, kai pareiškėjas nenurodė konkrečios ūkinės veiklos ir jos vykdymo adreso, į vietovę, iš kurios galimai sklinda kvapas, ir įvertina, ar pareiškėjo gyvenamosios aplinkos ore bei ūkinės veiklos vykdymo vietoje (vietovėje) yra jaučiamas kvapas, ar šis kvapas gali būti siejamas su skunde nurodyta ar kita ūkine veikla;

9.3. jei pareiškėjas Komisijai nesudaro galimybių įvertinti kvapo gyvenamosios aplinkos ore, Komisija šį faktą užfiksuoja užpildydama laisvos formos pažymą, kurią ne vėliau kaip kitą darbo dieną perduoda Centrui. Centras, gavęs tokią Komisijos pažymą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas raštu informuoja pareiškėją, kad jo skundas nebus nagrinėjamas;

9.4. Komisija, atlikusi galimo kvapo vietoje patikrinimą, užpildo pažymą apie kvapą (Taisyklių 1 priedas). Kiekvienas Komisijos narys pildo kvapo vertinimo lentelę (Taisyklių 2 priedas), kuri yra pažymos apie kvapą priedas. Komisijos išvados formuluojamos pagal Komisijos narių daugumos kvapo įvertinimus. Komisijos narių įvertinimams pasiskirsčius po lygiai išvadą lemia Komisijos pirmininko įvertinimas. Komisija užpildytą pažymą apie kvapą ne vėliau kaip kitą darbo dieną perduoda Centrui;

9.5. Komisijai nustačius, kad gyvenamosios aplinkos ore kvapas nėra jaučiamas arba jaučiamas kvapas negali būti siejamas su skunde nurodyta ūkine veikla ar kita ūkine veikla, kai pareiškėjas nenurodė konkrečios ūkinės veiklos, pažymos apie kvapą išvadose nurodoma, kad kvapas nėra jaučiamas arba negali būti siejamas su ūkine veikla. Centras, gavęs tokią Komisijos pažymą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas raštu informuoja pareiškėją, kad jo skundas laikomas nepagrįstu;

9.6. Komisijai nustačius, kad gyvenamosios aplinkos ore kvapas nėra jaučiamas, tačiau remiantis Komisijos turima informacija (pavyzdžiui, apie vietovėje esamus kvapų šaltinius, išduotus leidimus (licencijas) ūkinei veiklai, galimai susijusiai su kvapų skleidimu, vietovės gyventojų apklausos dėl kvapų rezultatus) bei kitais duomenimis, susijusiais su kvapo pasireiškimu (pavyzdžiui, kvapas nepastovus, trumpalaikis, greitai kintantis, priklausantis nuo meteorologinių sąlygų), galimas kvapas gali būti siejamas su ūkine veikla, pažymos apie kvapą išvadose nurodoma,

kad nors kvapas gyvenamosios aplinkos ore patikrinimo metu ir nėra jaučiamas, tačiau remiantis papildoma informacija gali būti siejamas su skunde nurodyta ar kita nustatyta ūkine veikla;

9.7. Komisijai nustačius, kad gyvenamosios aplinkos ore kvapas yra jaučiamas ir gali būti siejamas su skunde nurodyta ar kita nustatyta ūkine veikla, pažymos apie kvapą išvadose nurodoma, kad kvapas yra jaučiamas ir gali būti siejamas su ūkine veikla.

10. Ūkinės veiklos vykdymo sąlygų vertinimas (Komisijai nustačius, kad gyvenamosios aplinkos ore jaučiamas kvapas gali būti siejamas su skunde nurodyta ar kita nustatyta ūkine veikla arba Komisijai nustačius, kad nors kvapas gyvenamosios aplinkos ore patikrinimo metu ir nėra jaučiamas, tačiau remiantis papildoma informacija gali būti siejamas su skunde nurodyta ar kita nustatyta ūkine veikla), kai ūkinei veiklai vykdyti nereikalingas taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas ar taršos leidimas arba kai taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas ar taršos leidimas yra reikalingas, tačiau Centras jame nėra nustatęs kvapų valdymo sąlygų:

10.1. Centras ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo Komisijos išvados, nurodytos Taisyklių 9.6 ar 9.7 papunktyje, gavimo dienos kreipiasi į kompetentingas institucijas, prašydamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pagal kompetenciją įvertinti, ar statiniai (patalpos), kuriuose vykdoma atitinkama ūkinė veikla, naudojami pagal paskirtį, ar statiniai (patalpos) atitinka nustatytus esminius statinio saugos ir paskirties reikalavimus, ar nėra technologinio proceso pažeidimų, ar ūkinė veikla nepažeidžia atitinkamai ūkinei veiklai leidime (licencijoje) nustatytų ūkinės veiklos vykdymo sąlygų, ar laikomasi tokiems objektams bei ūkinei veiklai nustatytų aplinkos apsaugos normatyvų ir standartų, bei pateikti informaciją apie vertinimo rezultatus, priimtus sprendimus ar numatomus veiksmus, jų atlikimo terminus;

10.2. Centras, gavęs kompetentingų institucijų informaciją apie nustatytus pažeidimus, priimtus sprendimus ar numatomus veiksmus, jų atlikimo terminus, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo informacijos gavimo dienos, praneša pareiškėjui apie skundo nagrinėjimo rezultatus. Šiuo raštu pareiškėjas taip pat informuojamas apie tai, kad Centras, gavęs iš kompetentingų institucijų papildomą informaciją apie nustatytų pažeidimų pašalinimą, priimtų sprendimų įgyvendinimą ar numatytų veiksmų atlikimą, į jį kreipsis siekdamas išsiaiškinti Taisyklių 10.3 papunktyje nurodytą informaciją;

10.3. Centras, gavęs iš kompetentingų institucijų papildomą informaciją apie nustatytų pažeidimų pašalinimą, priimtų sprendimų įgyvendinimą ar numatytų veiksmų atlikimą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo informacijos gavimo dienos raštu kreipiasi į pareiškėją, siekdamas išsiaiškinti: ar kvapo pobūdis, intensyvumas pakito; jei kvapas vis dar jaučiamas, kokiu laiku ir kada jis intensyviausias; ar, pareiškėjo nuomone, tikslinga atlikti kvapo koncentracijos vertinimą, išskyrus atvejus, kai kvapas sklinda pastatų vidaus patalpose (iš patalpos į patalpą);

10.4. Centras, gavęs iš pareiškėjo informaciją, kad kvapo pobūdis, intensyvumas nepakito, kvapas vis dar jaučiamas, tuo atveju, kai kvapas sklinda pastatų vidaus patalpose (iš patalpos į patalpą), ne vėliau kaip per 5 darbo dienas informuoja kompetentingas institucijas, kad po jų nustatytų pažeidimų pašalinimo, priimtų sprendimų įgyvendinimo ar numatytų veiksmų atlikimo, pareiškėjo situacija iš esmės nepasikeitė, todėl šių institucijų prašoma pagal kompetenciją imtis papildomų veiksmų, priemonių ar sprendimų ir apie tai informuoti pareiškėją ir Centrą.

11. Ūkinės veiklos vykdymo sąlygų vertinimas (Komisijai nustačius, kad gyvenamosios aplinkos ore jaučiamas kvapas gali būti siejamas su skunde nurodyta ar kita nustatyta ūkine veikla arba Komisijai nustačius, kad nors kvapas gyvenamosios aplinkos ore patikrinimo metu ir nėra jaučiamas, tačiau remiantis papildoma informacija gali būti siejamas su skunde nurodyta ar kita nustatyta ūkine veikla), kai Centras taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime ar taršos leidime yra nustatęs kvapų valdymo sąlygas:

11.1. Centras ne vėliau kaip per 5 darbo dienas priima sprendimą dėl operatyviosios valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės, kurios metu vertinama, ar ūkio subjektas laikosi nustatytų kvapų valdymo sąlygų (ar yra inventorizuoti visi taršos kvapais šaltiniai, ar neviršijami nustatyti leidžiami kvapo emisijos rodikliai šiuose taršos šaltiniuose) ir Nacionalinei visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijai (toliau – Laboratorija) pateikia Taisyklių 3 priede pateiktos formos oro mėginių kvapo koncentracijai / emisijos rodikliui nustatyti paėmimo planą (toliau – Planas);

11.2. Laboratorija ūkinės veiklos taršos šaltiniuose oro mėginius kvapo emisijos rodikliams nustatyti paima tiksliniame taršos šaltinyje arba, jeigu tiksliniame taršos šaltinyje oro mėginio paimti neįmanoma, ir netikslinio taršos šaltinio atveju – intensyviausios taršos kvapais vietoje;

11.3. Laboratorija oro mėginius kvapo emisijos rodikliams nustatyti paima ir kvapo emisijos rodiklių matavimams ar skaičiavimams reikalingus kvapo koncentracijos laboratorinius tyrimus atlieka Lietuvos standarto LST EN 13725 „Stacionariųjų šaltinių išmetamieji teršalai. Stacionariųjų šaltinių skleidžiamo kvapo koncentracijos nustatymas dinamine olfaktometrija ir kvapo sklidimo spartos nustatymas“ (toliau – LST EN 13725) numatytu metodu.

Papunkčio pakeitimai:
Nr. V-523, 2023-04-28, paskelbta TAR 2023-04-28, i. k. 2023-08208

12. Kvapo koncentracijos vertinimas (kompetentingoms institucijoms nenustačius Taisyklių 10.1 papunktyje nurodytų pažeidimų arba pareiškėjui po kompetentingų institucijų nustatytų pažeidimų pašalinimo, priimtų sprendimų įgyvendinimo ar numatytų veiksmų atlikimo informavus Centrą, kad kvapo pobūdis, intensyvumas nepakito, kvapas vis dar jaučiamas ir tikslinga atlikti kvapo koncentracijos vertinimą), išskyrus atvejus, kai kvapas sklinda pastatų vidaus patalpose (iš patalpos į patalpą):

12.1. Centras ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Taisyklių 12 punkte nurodytos informacijos gavimo dienos kreipiasi į kompetentingas institucijas dėl duomenų (informacijos apie taršos šaltinius, gamybos technologijas, apimtis ir pan.), būtinų Planui parengti, pateikimo. Jei kompetentingoms institucijoms pateikus jų turimus duomenis, tam tikrų duomenų, būtinų Planui parengti, trūksta, Centras dėl jų pateikimo gali kreiptis į ūkio subjektą;

12.2. Centras ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Taisyklių 12.1 papunktyje nurodytų duomenų gavimo dienos pateikia Planą Laboratorijai;

12.3. Laboratorija ūkinės veiklos taršos šaltiniuose oro mėginius kvapo koncentracijai nustatyti paima tiksliniame taršos šaltinyje arba, jeigu tiksliniame taršos šaltinyje oro mėginio paimti neįmanoma, ir netikslinio taršos šaltinio atveju – intensyviausios taršos kvapais vietoje;

12.4. Laboratorija oro mėginius kvapo koncentracijai nustatyti paima ir kvapo koncentracijos laboratorinius tyrimus atlieka LST EN 13725 numatytu metodu;

Papunkčio pakeitimai:
Nr. V-523, 2023-04-28, paskelbta TAR 2023-04-28, i. k. 2023-08208

12.5. Laboratorija, atlikusi kvapo koncentracijos taršos šaltinyje laboratorinius tyrimus, nedelsdama atlieka kvapo sklaidos modeliavimą. Jeigu būtinus kvapo sklaidai modeliuoti duomenis turi kitos institucijos, šiems duomenims gauti Laboratorija kreipiasi į šias institucijas;

12.6. kvapo koncentracijos gyvenamosios aplinkos ore apskaičiuojamos modeliavimo būdu pagal kvapo koncentracijos, nustatytos taršos šaltinyje, laboratorinių tyrimų rezultatus. Kvapo sklaidos modeliavimas atliekamas pasirenkant skaičiavimo modelį pagal Ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijas, patvirtintas Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. AV-200 „Dėl Ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijų patvirtinimo“.

III SKYRIUS
SPRENDIMŲ PRIĖMIMAS, ĮGYVENDINIMAS

13. Centrui, gavus iš Laboratorijos kvapo emisijos rodiklių taršos šaltiniuose rezultatus ar kvapo koncentracijos gyvenamosios aplinkos ore skaičiavimo modeliavimo būdu gautus rezultatus, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šių rezultatų gavimo dienos turi būti surašomas patikrinimo aktas ir raštu informuojamas pareiškėjas apie kvapų kontrolės rezultatus, priimtus sprendimus.

14. Centras, nustatęs, kad ūkinės veiklos vykdytojas pažeidžia taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime ar taršos leidime jo nustatytas kvapų valdymo sąlygas, priima sprendimus

vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 19^1 straipsnio 4, 12 ir 14 dalių bei 19^2 straipsnio 3, 9 ir 11 dalių nuostatomis.

15. Centrui nustačius didžiausiosios leidžiamosios kvapo koncentracijos ribinės vertės gyvenamosios aplinkos ore viršijimą (atvejais, kai ūkinei veiklai vykdyti nereikalingas taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas ar taršos leidimas arba, kai taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas ar taršos leidimas yra reikalingas, tačiau Centras jame nėra nustatęs kvapų valdymo sąlygų), ūkinės veiklos vykdytojui patikrinimo akte nurodoma ne vėliau kaip per 90 kalendorinių dienų nuo patikrinimo akto surašymo dienos pateikti Centrui kvapų skleidimo sumažinimo veiksmų planą, kuriame turi būti nurodyta:

15.1. bendroji informacija (už veiksmų plano parengimą, įgyvendinimą ir informacijos pateikimą atsakingų darbuotojų vardai, pavardės, pareigos ir kontaktinė informacija; kita su veiksmų plano vykdymu susijusi informacija);

15.2. informacija apie kvapų skleidimo šaltinius: taršos šaltinių planas (topografinis planas, brėžinys ar žemėlapis, kuriame pažymėtos taršos šaltinių ribos); taršos šaltinių duomenys (technologinis procesas, taršos šaltinio aukštis, plotas, kvapo ir cheminių medžiagų emisijos ir kita aplinkos oro taršos šaltinio informacija, naudojama kvapo koncentracijai įvertinti);

15.3. informacija apie kvapų skleidimo sumažinimo veiksmus (kvapo koncentracijų ribinių verčių viršijimo priežastys ir jų pašalinimo priemonės / veiksmai, nurodant prognozuojamą efektyvumą; priemonių / veiksmų įvykdymo terminai).

16. Ūkinės veiklos vykdytojas kvapų skleidimą mažinančias priemones turi įvykdyti ne vėliau kaip per 90 kalendorinių dienų nuo kvapų skleidimo sumažinimo veiksmų plano pateikimo Centrui dienos, išskyrus atvejus, kai pateikiami dokumentai, pagrindžiantys, kad kvapų skleidimą mažinančioms priemonėms įgyvendinti reikia daugiau laiko dėl didelių kapitalinių sąnaudų ir (ar) kitų objektyvių aplinkybių.

17. Įvykdęs kvapų skleidimo sumažinimo veiksmų plano priemones, ūkinės veiklos vykdytojas privalo pateikti Centrui kvapo koncentracijos laboratorinių tyrimų ir kvapo sklaidos modeliavimo rezultatus, patvirtinančius kvapo koncentraciją gyvenamosios aplinkos ore po plane numatytų priemonių įdiegimo.

18. Ūkinės veiklos vykdytojui per Taisyklių 15 punkte nustatytą terminą nepateikus kvapų skleidimo sumažinimo veiksmų plano, neįvykdžius plane numatytų priemonių, nepateikus kvapo koncentracijos laboratorinių tyrimų rezultatų arba pateikus kvapo koncentracijos ribines vertes viršijančius laboratorinių tyrimų rezultatus, Centras kreipiasi į leidimą (licenciją) ūkinei veiklai išdavusią instituciją dėl išduoto leidimo (licencijos) sustabdymo, pakeitimo ar panaikinimo.

Priedo pakeitimai:
Nr. V-1481, 2020-06-16, paskelbta TAR 2020-06-17, i. k. 2020-13195

Kvapų kontrolės gyvenamosios
aplinkos ore taisyklių
1 priedas

(Pažymos apie kvapą forma)

PAŽYMA APIE KVAPĄ

_____ Nr.
(data)

_____
(sudarymo vieta)

Kvapų kontrolės komisija, sudaryta _____
(įsakymo, kuriuo sudaryta kvapų kontrolės komisija, data, numeris)
_____:

Kvapų kontrolės komisijos pirmininkas _____
(vardas, pavardė, institucijos pavadinimas, pareigos)
_____

Kvapų kontrolės komisijos nariai: _____
(vardas, pavardė, institucijos pavadinimas, pareigos)
_____

_____,

nagrinėjanti asmens skundą dėl ūkinės veiklos (kai skunde nurodyta) _____
(nurodytos ūkinės veiklos pavadinimas)

_____ ,

ar kitos ūkinės veiklos (kai skunde nenurodyta) _____
(nustatytos ūkinės veiklos pavadinimas**)**

vykdomos _____ ,
(adresas)

skleidžiamo kvapo gyvenamosios aplinkos ore _____ ,
(adresas)

įvertino kvapą bei jo pobūdį (pridedamos kvapų kontrolės komisijos narių užpildytos individualaus kvapo vertinimo lentelės).

Kvapų kontrolės komisijos išvados:

Gyvenamosios aplinkos ore kvapas yra jaučiamas / nėra jaučiamas
(tai, kas nereikalinga, išbraukti)

Gyvenamosios aplinkos ore jaučiamo kvapo pobūdis:_____

Ūkinės veiklos vykdymo vietoje kvapas yra jaučiamas / nėra jaučiamas.
(tai, kas nereikalinga, išbraukti)

Ūkinės veiklos vykdymo vietoje jaučiamo kvapo pobūdis:_____

Gyvenamosios aplinkos ore jaučiamas kvapas gali būti / negali būti siejamas su nurodyta ar nustatyta ūkine veikla. (tai, kas nereikalinga, išbraukti)

_____

_____

PRIDEDAMA. lapai (-ų).

Kvapų kontrolės komisijos pirmininkas

_____	_____	_____
(pareigų pavadinimas)	(parašas)	(vardas ir pavardė)

Kvapų kontrolės komisijos nariai:

_____	_____	_____
(pareigų pavadinimas)	(parašas)	(vardas ir pavardė)
_____	_____	_____
(pareigų pavadinimas)	(parašas)	(vardas ir pavardė)
_____	_____	_____
(pareigų pavadinimas)	(parašas)	(vardas ir pavardė)
_____	_____	_____
(pareigų pavadinimas)	(parašas)	(vardas ir pavardė)

_____

Priedo pakeitimai:
Nr. V-373, 2016-03-22, paskelbta TAR 2016-03-23, i. k. 2016-05756
Nr. V-1481, 2020-06-16, paskelbta TAR 2020-06-17, i. k. 2020-13195

Kvapų kontrolės gyvenamosios
aplinkos ore taisyklių
2 priedas

(Kvapo vertinimo lentelės forma)

KVAPO VERTINIMO LENTELĖ

_____

(Kvapų kontrolės komisijos nario vardas, pavardė, institucijos pavadinimas, pareigos)

Eil. Nr.	Gyvenamosios aplinkos adresas, vieta	Data, laikas	Kvapas jaučiamas / nejaučiamas	Kvapo pobūdis	Ūkinės veiklos adresas, vieta	Data, laikas	Kvapas jaučiamas / nejaučiamas	Kvapo pobūdis	Gyvenamosios aplinkos ore jaučiamas kvapas gali / negali būti siejamas su ūkine veikla
1.									
2.									
3.									
4.									

Kvapų kontrolės komisijos nario parašas _____

Papildyta priedu:
Nr. V-373, 2016-03-22, paskelbta TAR 2016-03-23, i. k. 2016-05756
Priedo pakeitimai:
Nr. V-1481, 2020-06-16, paskelbta TAR 2020-06-17, i. k. 2020-13195

Kvapų kontrolės gyvenamosios
aplinkos ore taisyklių
3 priedas

(Oro mėginių kvapo koncentracijai / emisijos rodikliui nustatyti paėmimo plano forma)

NACIONALINIS VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRAS
PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS

ORO MĖGINIŲ KVAPO KONCENTRACIJAI / EMISIJOS RODIKLIUI NUSTATYTI PAĖMIMO PLANAS

_____ Nr.
(data)

1. Oro mėginio (-ių) kvapo koncentracijai / emisijos rodikliui nustatyti paėmimo planą (toliau – Planas) parengė

_____
(asmens vardas, pavardė, pareigų pavadinimas, telefono Nr., el. pašto adresas)
_____
_____

2. Duomenys apie oro mėginio (-ių) kvapo koncentracijai / emisijos rodikliui nustatyti ėmimo vietą (-as) ir sąlygas:

Eil. Nr.	**Ūkinės veiklos pavadinimas (padalinio, cecho pavadinimas ar pan.)**	**Oro mėginio (-ių) paėmimo vieta (taršos šaltinis, vieta objekte ir pan.)**	**Oro mėginio (-ių) kiekis (vnt.)**	**Oro mėginio ėmimo sąlygos**
1	**2**	**3**	**4**	**5**

3. Numatoma oro mėginio (-ių) ėmimo data: _____

4. Ūkio subjekto atstovo kontaktiniai duomenys (vardas, pavardė, pareigų pavadinimas, telefono Nr., el. pašto adresas):
_____
_____
_____

5. Ūkinės veiklos aprašymas :_____
_____
_____
_____

6. Ūkinėje veikloje naudojamos technologijos, technologinio (-ių) proceso (-ų), darbo režimo aprašymas: _____
_____
_____
_____

7. Papildomi duomenys, pastabos (pvz., laikas, kada labiausiai jaučiamas kvapas, kvapo pobūdis, kokiam darbo režimui ar technologiniam ciklui (procesui) esant reikėtų imti oro mėginius konkrečiuose taršos šaltiniuose (vietose): _____
_____
_____

8. Taršos šaltinio (-ių) aprašymas:

Taršos šaltinio duomenys					**Išmetamųjų dujų rodikliai**			**Aktualus taršos kvapais šaltinis (taip/ne)**
Pavadinimas	**Nr.**	**Koordinatės**	**Aukštis, m**	**Išmetimo angos matmenys (matmuo), m**	**srauto greitis, m/s**	**temperatūra, ° C**	**tūrio debitas, Nm^3/s**	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		x: y:						
		x: y:						

9. Duomenys, apie taršos šaltinių kvapų išmetimus:

Taršos šaltinis		**Kvapų išmetimo trukmė, val./m**		
Nr.	**Pavadinimas**	**per parą, val.** ***(nurodant konkrečias valandas)***	**per savaitę, val.** ***(nurodant konkrečias dienas)***	**per metus, val.** ***(nurodant mėnesius, sezoniškumą)***
1	2	3	4	5

10.***** Duomenys apie šalia kvapą skleidžiančio (galimai skleidžiančio) ūkio subjekto esančius pastatus (pavadinimas, aukštų skaičius, aukštis, plotis, ilgis, adresas):_____
_____
_____

11.***** Artimiausia gyvenamoji aplinka (visomis pasaulio kryptimis) (pavadinimas, adresas):
_____
_____
_____

12. Pastabos (pvz., ar yra galimybė patekti prie taršos šaltinio):
_____
_____
_____

* Šie punktai nepildomi, jei Centras taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime ar taršos leidime yra nustatęs kvapų valdymo sąlygas, kai Planas teikiamas vadovaujantis Taisyklių 11 punkto nuostatomis).

13. PRIDEDAMA:
13.1. Taršos šaltinių išsidėstymo schema su pažymėtomis kvapo mėginių ėmimo vietomis.

13.2. Papildomi dokumentai, kuriuose gali būti kvapo sklaidos modeliavimui reikalinga informacija (pvz., taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai, taršos leidimai, aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitos, poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitos, poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos, techniniai projektai ir t. t.)
13.3. Kita.

_____
(asmens pareigų pavadinimas)

_____
(parašas)

_____
(vardas ir pavardė)

_____

Priedo pakeitimai:
Nr. V-1481, 2020-06-16, paskelbta TAR 2020-06-17, i. k. 2020-13195

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. V-373, 2016-03-22, paskelbta TAR 2016-03-23, i. k. 2016-05756
Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymo Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir Kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. V-959, 2019-08-01, paskelbta TAR 2019-08-01, i. k. 2019-12683
Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymo Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir Kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

3.
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. V-1481, 2020-06-16, paskelbta TAR 2020-06-17, i. k. 2020-13195
Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymo Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir Kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

4.
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. V-523, 2023-04-28, paskelbta TAR 2023-04-28, i. k. 2023-08208
Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymo Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir Kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

5.
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. V-1024, 2023-09-22, paskelbta TAR 2023-09-22, i. k. 2023-18601
Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. rugpjūčio 1 d. įsakymo Nr. V-959 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymo Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir Kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitimo